

ÇEVRE BİLİMİ VE BİYOLOJİ ALANINDA ÖZGÜN ARAŞTIRMALAR I

Editörler

Prof. Dr. Cengiz YILDIRIM

ÇEVRE BİLİMİ VE BİYOLOJİ ALANINDA ÖZGÜN ARAŞTIRMALAR I

Editör

Prof. Dr. Cengiz YILDIRIM

Yazarlar

Cengiz YILDIRIM - Erkan YALÇIN - Harun ARSLAN - Arda Onur ÖZKÖK -
Ebru BATI AY - Erinç GÜMÜŞ - Gözde KILINÇ - Muhammed Akif AÇIKGÖZ
- Beril KOCAMAN - İnci Bahar ÇINAR - Veli ÇELİKTAŞ - Dilan KAYA DURNA
- Tuncay ÇALIŞKAN - Hilal ATEŞ - Hamiye AKBULUT

E-ISBN: 978-625-5711-24-3

DOI: 10.54637/vizetek.9786255711243

Copyright © Vizetek

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Vizetek Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine aittir. Vizetek Yayıncılık'ın izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, elektronik, mekanik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap elektronik ortamda yayımlanmaktadır.

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazar(lar)ına aittir.

Yayın Koordinatörü: Seda AYGÜN

Kapak Tasarımı & Mizanpaj: Abdulkadir EMİROĞLU

Baskı: Ankara | Ekim, 2025

Seyranbağları Mah. İncesu Cad. 10/2 Çankaya/ANKARA

Tel.: (0312) 482 00 11

Web: www.vizetek.com.tr

E-mail: vizetkeyayincilik@gmail.com

Yayıncı Sertifika No: 41575

Baskı: Vadi Grafik Tasarım ve Reklamcılık Ltd. Şti.

İvedik Org. San. 1420. Cad. No: 58/1 Yenimahalle/ANKARA

Tel.: 0 (312) 395 85 71

Matbaa Sertifika No: 47479

ÇEVRE BİLİMİ VE BİYOLOJİ ALANINDA ÖZGÜN ARAŞTIRMALAR I

Editör

Prof. Dr. Cengiz YILDIRIM

Yazarlar

Prof. Dr. Cengiz YILDIRIM

Prof. Dr. Erkan YALÇIN

Prof. Dr. Harun ARSLAN

Doç. Dr. Arda Onur ÖZKÖK

Doç. Dr. Ebru BATI AY

Doç. Dr. Erinç GÜMÜŞ

Doç. Dr. Gözde KILINÇ

Doç. Dr. Muhammed Akif AÇIKGÖZ

Dr. Öğr. Üyesi Beril KOCAMAN

Dr. Öğr. Üyesi İnci Bahar ÇINAR

Dr. Öğr. Üyesi Veli ÇELİKTAŞ

Dr. Dilan KAYA DURNA

Öğr. Gör. Dr. Tuncay ÇALIŞKAN

Arş. Gör. Dr. Hilal ATEŞ

Öğr. Gör. Hamiye AKBULUT

(Yazarlar ünvan ve alfabetik sıraya göre sıralanmıştır)

ÖNSÖZ

Bilim, insanlığın doğayı anlama ve geleceğe yön verme çabasının en güçlü aracıdır. Özellikle çevre bilimi ve biyoloji, günümüz dünyasında karşı karşıya kaldığımız ekolojik krizlerin anlaşılmasında ve çözüm yollarının geliştirilmesinde büyük önem taşımaktadır. İklim değişikliği, biyolojik çeşitliliğin azalması, kirlilik, sürdürülebilirlik ve doğal kaynakların yönetimi gibi konular, sadece bilim insanlarının değil, tüm insanlığın ortak sorumluluğu haline gelmiştir.

Bu kitap, çevre bilimi ve biyoloji alanlarında yürütülen özgün araştırmaları bir araya getirerek, bilim dünyasına katkıda bulunmayı ve gelecek nesillere yol göstermeyi amaçlamaktadır. Kitapta yer alan çalışmalar; doğa koruma, ekoloji, biyoteknoloji, çevre kirliliği, bitki ve hayvan biyolojisi gibi geniş bir yelpazede ele alınmıştır. Her bir araştırma, kendi alanında özgün bulgular sunmakla kalmayıp aynı zamanda çevresel sorunlara karşı farkındalık oluşturmayı da hedeflemektedir.

Emeği geçen tüm araştırmacılara, katkılarıyla bu kitabı zenginleştiren değerli akademisyenlere ve yayımlanmasına destek veren Vizetek yayıncılığa teşekkür ederiz. Bu kitabın, bilim dünyasına ve özellikle genç araştırmacılara ilham kaynağı olmasını temenni ediyoruz.

Bilimin ışığında daha sürdürülebilir, daha yaşanabilir bir dünya dileğiyle...

EDİTÖR

Prof. Dr. Cengiz YILDIRIM

Bölümler ve Yazarlar

Editör	Prof. Dr. Cengiz YILDIRIM
1. Bölüm	BİYOÇEŞİTLİLİK VE KORUMA Prof. Dr. Erkan YALÇIN
2. Bölüm	CENTAUREA CİNSİNE AİT BİYOAKTİF SEKONDER BİLEŞİKLER Arş. Gör. Dr. Hilal ATEŞ
3. Bölüm	KÜRESEL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN GÖLGESİNDE BİR UMUT: HALOFİT BİTKİLERİN EKOLOJİK DİRENÇLERİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİKTEKİ ROLLERİ Dr. Öğr. Üyesi İnci Bahar ÇINAR
4. Bölüm	ÜZÜMSÜ MEYVELERDE BAZI ABİYOTİK STRES FAKTÖRLERİNİN SEKONDER METABOLİTLER ÜZERİNE ETKİLERİ Dr. Öğr. Üyesi Beril KOCAMAN Doç. Dr.Ebru BATI AY Doç. Dr. Muhammed Akif AÇIKGÖZ
5. Bölüm	TIBBİ VE AROMATİK BİTKİLERDE DORMANSİNİN KIRILMASI VE ÇİMLENMEDE SICAKLIĞIN ROLÜ Dr. Öğr. Üyesi Veli ÇELİKTAŞ Öğr. Gör. Dr. Tuncay ÇALIŞKAN
6. Bölüm	SINIF ÖĞRETMENLERİNİN ÇEVRE EĞİTİMİNE YÖNELİK DAVRANIŞ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ Dr. Dilan KAYA DURNA Prof. Dr. Cengiz YILDIRIM
7. Bölüm	RUMİNANLARDA METAN GAZI SALINIMINI AZALTMAK İÇİN KULLANILABİLECEK ALTERNATİF YEM KATKILARI Doç. Dr. Erinç GÜMÜŞ
8. Bölüm	HAYVANCILIKTA ÇEVRESEL FAKTÖRLERİN GENETİK VE ZOOTEKNİYE ETKİSİ Öğr. Gör. Hamiye AKBULUT
9. Bölüm	HAYVANLARDA ÜREME ÜZERİNE SU KİRLİLİĞİNİN ETKİLERİ Doç. Dr. Arda Onur ÖZKÖK Doç. Dr. Gözde KILINÇ
10. Bölüm	TARIM İLAÇLARI TEHDİT Mİ YOKSA FIRSAT MI? Prof. Dr. Harun ARSLAN

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

Biyçeşitlilik ve Koruma.....1

Prof. Dr. Erkan YALÇIN

2. BÖLÜM

CENTAUREA CİNSİNE AİT BİYOAKTİF SEKONDER BİLEŞİKLER..... 23

Arş. Gör. Dr. Hilal ATEŞ

3. BÖLÜM

KÜRESEL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN GÖLGESİNDE BİR UMUT:

HALOFİT BİTKİLERİN EKOLOJİK DİRENÇLERİ

VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİKTEKİ ROLLERİ..... 45

Dr. Öğr. Üyesi İnci Bahar ÇINAR

4. BÖLÜM

ÜZÜMSÜ MEYVELERDE BAZI ABİYOTİK STRES FAKTÖRLERİNİN

SEKONDER METABOLİTLER ÜZERİNE ETKİLERİ..... 61

Dr. Öğr. Üyesi Beril KOCAMAN

Doç. Dr.Ebru BATI AY

Doç. Dr. Muhammed Akif AÇIKGÖZ

5. BÖLÜM

TIBBİ VE AROMATİK BİTKİLERDE DORMANSİNİN KIRILMASI VE

ÇİMLENMEDE SICAKLIĞIN ROLÜ 91

Dr. Öğr. Üyesi Veli ÇELİKTAŞ

Öğr. Gör. Dr. Tuncay ÇALIŞKAN

6. BÖLÜM

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN ÇEVRE EĞİTİMİNE YÖNELİK DAVRANIŞ

DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ..... 107

Dr. Dilan KAYA DURNA

Prof. Dr. Cengiz YILDIRIM

7. BÖLÜM

RUMİNANTLARDA METAN GAZI SALINIMINI AZALTMAK İÇİN

KULLANILABİLECEK ALTERNATİF YEM KATKILARI..... 131

Doç. Dr. Erinç GÜMÜŞ

8. BÖLÜM

HAYVANCILIKTA ÇEVRESEL FAKTÖRLERİN GENETİK

VE ZOOTEKNİYE ETKİSİ..... 147

Öğr. Gör. Hamiye AKBULUT